

EM 2013/115
19. november 2013
Naaja H. Nathanielsen

Naalakkersuisuts strategi og handlingsplan mod vold

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie og Justitsvæsen)

Det er langt fra første gang at vi her i salen skal debattere vold og voldens konsekvenser for vores samfund. Alligevel er det et af de store problemer som samfundet ikke har formået at ændre væsentligt på igennem mange år.

Arbejdet med denne strategi blev udarbejdet af det foregående Naalakkersuisut, der aldrig nåede at fremlægge den inden valget blev udskrevet. Derfor må vi også forvente, at der i Inatsisartut er komplet enighed om at tiden nu er kommet til handling.

Under efterårssamlingen 2010 fik Naaja Nathanielsen opbakning fra et enigt Inatsisartut til, at der skulle oprettes behandlingstilbud til voldelige mænd og kvinder, uanset hvor i landet voldsudøverne bor. For at imødekomme dette krav har det tidligere Naalakkersuisut styrket indsatsen på Familiecentre og krisecentre, samt bevilget tilskud til en uddannelse for personalet på familie- og krisecentre. Og det er uden tvivl en god start. Men det alene kan ikke løse problemerne med vold her i samfundet.

Vi ved at der fortsat er meget uensartede vilkår på landets krisecentre. For flere af krisecentrene er økonomien meget sårbar og det er hvert år en kamp at holde dørene åbne. Det er ikke godt nok. Der er brug for en koordineret og ensartet indsats, hvis man skal sikre voldsramte et trygt sted at flygte hen. Der er også brug for en grundlæggende diskussion om hvorvidt krisecentrene skal forsøge at bearbejde kvinderne til at forlade manden, eller om man blot skal være et fristed.

Inuit Ataqatigiit bifalder Naalakkersuisuts ide om et landsdækkende krisecenter, for kvinder og deres børn, der har brug for at forlade deres hjembyer for at slippe for volden. Det er dog væsentligt at minde om, at volden aldrig må blive de voldsramtes problem. Der er derfor noget grundlæggende forkert ved at det er de voldsramte der skal forlade de trygge rammer og fjernes. Der er brug for at vi overvejer ny lovgivning på området. I andre lande har man eksempelvis indført at det er den voldelige der fjernes fra hjemmet, også selvom lejligheden eller huset står i hans navn.

Tallene er meget, meget dystre. Der er ingen grund til at glæde sig. Der er heller intet der tyder på, at vi er ved at få en ordentlig indsats på banen. Men der er solstråler hist og her. For eksempel har politiet i Sisimiut og Nuuk indledt samarbejde med Kommuneqarfiq Sermersooq og Qeqqata Kommunian om projektet "samtale i stedet for husspetakler", hvor der sker opfølgende besøg i hjem med børn, hvis der har været vold. Dette tiltag kan ikke roses nok og vi er mange der glæder os til evalueringerne og til at se initiativet spredt ud i resten af landets byer.

Når man læser Naalakkersuisuts strategi og handleplan mod vold er det slående, at de fleste af de tiltag der nævnes, ikke har fokus på vold som førsteprioritet. Vi har i dag rigtig mange forskellige forebyggende tiltag, men ingen af dem er målrettet en

bekæmpelse af vold og dermed må vi antage at disse institutioner heller ikke kan påtage sig mere arbejde af den art uden at få tilført midler. Det fremgår også af strategien at der i dag ikke er afsat midler til strategien og at den vil koste 11-12 millioner over en 4-års periode.

Inuit Ataqatigiit er enige i de overordnede indsatsområder der fremlægges, men skal bemærke at det vil kræve en meget klar ansvarsfordeling og meget stærk koordination at få sikret at alle de nævnte tiltag rent faktisk kan realiseres og komme alle i landet til gode. Hvis denne koordination ikke sikres vil dette blot blive endnu en velmenende strategi, hvor vi bekræfter hinanden i at vold er uacceptabelt, men hvor intet rigtigt sker.

Men volden foregår hver dag. Og vi ved det. Nogle af os er blevet slået. Andre har selv slået. Nogle af os har overværet vores forældre slås. At påstå at vi ikke kender til volden personligt fra vores egen familie, fra vores venskabskreds eller fra gadebilledet vil være en løgn. Vores ansvar er at turde sige tingene højt og skabe en ny vej og nye muligheder. Inuit Ataqatigiit tror på, at mange der i dag lever i vold og med vold, har drømmen og vilje til at prøve en ny vej. Men uden reelle muligheder for dette i samfundet er det svært. Vi bliver nødt til at stille med nye muligheder.

Fra Inuit Ataqatigiit vil vi sige at vi særligt vil prioritere disse områder i strategien, som nogle der hurtigt skal i gang.

Der skal etableres en stærk enhed der kan sikre koordineringen og evalueringen af indsatsen. Der vil mest sandsynligt være brug for at få tilført ekstra ressourcer for at løfte denne opgave.

Mænd som rollemodeller har andre steder vist sig at være utroligt effektiv. Islandske mandegrupperes kampagne imod vold mod kvinder kan vise os, hvor stor effekten kan være, når mænd siger fra overfor andre mænd. I dag er der en alt for stor accept af vold mænd og mænd imellem.

En samlet udviklingsplan for landets krisecentre. Krisecentrene fortjener meget mere støtte end vi giver dem i dag. Der bør i den forbindelse også ses på tilbud til mænd der udsættes for vold, således at disse også gives reelle muligheder.

Reelle behandlingsmuligheder for såvel voldsudøvere som voldsramte. Det er helt, helt afgørende, at vores børn ser at vi tager vold alvorligt og at børn der lever med vold får hjælp. Ellers vil vi have denne samme diskussion i Inatsisartut om 20 år. Børn der lever med vold er utroligt udsatte for selv at blive volds ofre som voksne eller selv udøve vold.

Afslutningsvis skal Inuit Ataqatigiit give sin fulde støtte til handleplanen. Vi vil bakke op om hver et skridt. Vi har brug for at der kommer handling bag ordene om at vi er et samfund der ikke tolerer vold – for i dag kan dette ikke ses i vores voldsstatistikker.